

2) A tanácskozás során hét ország egyetemi hallgatóinak képviselői deklarálták, hogy nyíltan antiszemita alapra helyezkednek, és egyetemeiken küzdeni fognak a Magyarországon már 1920-ban elfogadott *numerus clausus*⁴⁵ bevezetéséért. Eckhardt a kongresszuson titkos egyezséget kötött az osztrák és román küldöttséggel, és ennek keretében megállapodtak, hogy az osztrákok és a románok meg fogják akadályozni a magyar egyetemen fel nem vett zsidó hallgatók továbbtanulását az osztrák és a romániai egyetemen.⁴⁶

3) A kongresszus elhatározta, hogy harci különítményeket alakít, és azokat felfegyverzi. Ezek a különítmények lettek volna az Ébredő Magyarok egységei, a Szittyák, Németországból a „Frontbanner” és a „Wiking”, Franciaországból a „Camelots du roi”, Lengyelországból az „Orel-szövetségek”. Ezeknek a harci szövetségeknek lett volna a feladata megvalósítani a „tett” programját.

4) Megállapodtak, hogy Bécs székhellyel felállítják az antiszemita internacionálé irodáját. Ebbe az irodába évenként egy-egy tagot delegál Németország, Franciaország, Ausztria és az orosz emigráció. Ezenkívül két helyet tartanak fenn más államok képviselői számára.

5) Elhatározták egy öttagú kollégium létesítését, amely mintegy vezérkara lett volna az antiszemita mozgalom praktikus vezetésének. A kollégium tagjává választották a román Cuza professzort, Theodor Fritschet Németországból, Miss Webstert Angliából, Nesmolodov (?) tábornokot, az orosz emigránsok reprezentánsát és magyar részről dr. Ulain Ferencet, a magyar szélsőjobboldal napilapja, a *Szózat* szerkesztőjét.

6) Az antiszemita vezérkar 1926 áprilisára nemzeti diktatúrák kikiáltását tervezte Romániában, Magyarországon, Ausztriában és Münchenben. Ezután felvonultak volna Csehszlovákia ellen, hogy az ottani demokratikus kormányt megbuktassák. Ez a német és magyar szélsőjobboldalnak még 1920-ban Ludendorff által kidolgozott első revansista koncepciója felelevenítését jelentette. Kétséges azonban, hogy a románokat beavatták-e a terv második részébe, a Csehszlovákia ellen indítandó támadás részleteibe, hiszen nyilvánvaló lehetett a románok előtt, hogy ezek után a magyarok támadása következett volna Románia ellen.

7) Sajtóbizottságot szerveztek, amelynek a kö-

telékébe sorozták a következő lapokat és sajtószolgálatokat: *Hammer*, *Weltkampf*, *Völkischer Beobachter*, a magyar *Nép* és a *Szózat*, Eckhardt sajtószolgálat, a *Courrier Danubien*, az *Agenzia Urbs*, a *Roma*, és a lengyel *Stit narodu*.

8) A kongresszus vezérkara 1926 tavaszára, ismét Budapesten, újabb nemzetközi antiszemita tanácskozás összehívását határozta el.⁴⁷

Kérdés az egész kongresszus következményei tekintetében, hogy mi valósult meg a budapesti határozatokból.

A válaszhoz mindenekelőtt további kutatások szükségesek, de néhány megállapítást, következtést már most meg lehet kockáztatni.

Az valószínű, hogy a bécsi és a romániai egyetemen a Magyarországról jövő zsidó egyetemi hallgatókat az osztrák és a román diákok továbbra is inzultálták, mint eddig, és ezt tették további diszkrimináció nélkül a zsidó vallású osztrák és román hallgatókkal is. De nem tudunk róla, hogy

Ausztriában vagy Romániában törvényhozási intézkedésekkel korlátozták volna a külföldi zsidó hallgatók egyetemi felvételét. Ausztriában nem vezették be a *numerus clausus*-t, Lengyelországban a varsói és lembergi egyetemen alkalmazták, de ezt a lengyel kormány még a kongresszus előtt tette.⁴⁸ Az olasz kormány Firenzében október elején feloszlattott szabadkőműves páholyokat.⁴⁹ Lehet, hogy a kongresszuson részt vett osztrák küldöttség befolyására vezethető vissza a *Reichspost*

1925. október 13-i vezércikke is: *Der Kampf zwischen Faschismus und Loge*.

Nehéz nyomon követni a kongresszus hatását 1925 után az európai országokban, de az bizonyos, hogy hiába hoztak határozatot a tanácskozás delegátusai országaik antiszemita terrorszervezeteinek megerősítésére, ezek a húszas évek első feléhez képest a húszas évek második felében – Németországot kivéve – semmi említésre méltó tevékenységet már nem fejtettek ki. Tudjuk, hogy 1926 áprilisában antiszemita, szélsőjobboldali államcsínyek sem zajlottak le Magyarországon, Romániában, Ausztriában vagy Bajorországban. De még az antiszemita internacionálé tervezett bécsi irodáját sem tudták felállítani – elsősorban azért, mert az ehhez szükséges pénzt sem tudták előteremteni.⁵⁰ Az újabb kongresszus szintén nem jött létre 1926 tavaszán, de később sem.

Mezei András DÉZSMA UTÁN

*Kabátgombra akasztott csajka
csüggedten lóg, Fischer Laci
a „hippis” után tornacipőben
került elő, azt hagyták meg neki*

*a már csikorgó hidegben,
vállát ne húzza hátizsák,
amely ide nehezül már a földre –
Neki könnyebb lesz o da át.*